

ระหว่างวันที่ 8-9 ธันวาคม 2565

เกษตรศาสตร์อัจฉริยะ สุขภาวะคนไทย สู่ภัยเศรษฐกิจ

Proceedings

ผลงานทางวิชาการ 8 สาขา

1. สาขาพืชและเทคโนโลยีชีวภาพ
2. สาขาสัตว์และสัตวแพทย์
3. สาขาวิศวกรรมศาสตร์
4. สาขาศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์
5. สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์
และอุตสาหกรรมบริการ
6. สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพและการกีฬา
7. สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม
และความหลากหลายทางชีวภาพ
8. สาขาส่งเสริมการเกษตร

ภาวะความเครียดของนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมจากการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19.....2749

การพัฒนาความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์โดยใช้ประเด็น

วิทยาศาสตร์สังคมกับการโต้วาทีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.....2758

ผลการออกกำลังกายด้วยการลีลาศจังหวะ ชะ ชะ ช้า ที่มีต่อความแข็งแรง

และความอดทนของกล้ามเนื้อขาในผู้สูงอายุ.....2767

ปัจจัยในการสมัครใจเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลแห่งชาติ ครั้งที่ 4 "เสกักเกมส์"

ณ จังหวัดพัทลุง ของนักกีฬาวอลเลย์บอลจังหวัดเชียงใหม่.....2778

สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และอุตสาหกรรมบริการ

ความเครียดและการจัดการความเครียดในช่วง Work from Home ของผู้ปฏิบัติงาน

ด้านการเงิน บัญชี และพัสดุ คณะวิทยาศาสตร์ (พะเยา) มหาวิทยาลัยมหิดล.....2787

การบริหารผลการดำเนินงานอย่างยั่งยืนที่ส่งผลต่อความไว้วางใจของนักลงทุนใน

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ.....2801

การดำเนินงานขององค์กรที่มีวิสัยทัศน์ร่วมกันของร่วมใจรัก จังหวัดเพชรบูรณ์

กรณีศึกษากระบวนการเลือกและพัฒนายลิตภัณฑ์ภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

และสังคมฐานรากหลังโควิดด้วยเศรษฐกิจ BCG.....2815

การพัฒนาศักยภาพการใช้สื่อดิจิทัลอย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์ของผู้สูงอายุ

ในเขตกรุงเทพมหานคร.....2823

การเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านผ่านเฟสบุ๊คเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ.....2834

ความเชื่อมั่นและการยอมรับชื่อเสียงต่อบทบาทการให้บริการวิชาการของสำนักส่งเสริมและ

ฝึกอบรม กำแพงแสน (สผ.กพส.) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน.....2845

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าทอใยกล้วย

ของผู้บริโภคในพื้นที่จังหวัดตาก.....2860

การศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดเลย

ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19.....2875

กลไกและกระบวนการในการดำเนินงานของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง จังหวัดเลย.....2889

การวิเคราะห์สถานการณ์การดำเนินงาน ภายใต้จากทัศนสังคมไทยในอนาคต

ของบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดเลย.....2902

ปัจจัยเสี่ยงและความเปราะบางที่ส่งผลต่อการดำรงชีพอย่างยั่งยืน

ของคนจนชายขอบในพื้นที่จังหวัดเลย.....2913

การดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรักษ์ จังหวัดเพชรบูรณ์
กรณีศึกษา กระบวนการเลือกและพัฒนาผลิตภัณฑ์ภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม

ฐานรากหลังโควิดด้วยเศรษฐกิจ BCG

Operation of Wang song ruamjairak Community enterprise in Phetchabun province

A Case Study: Product selection and development process Under U2T for BCG

สุริยัน ศิลาโชติ¹, ธีรภัทร กิจจารักษ์¹, สุภชัย ตรีเทศ¹, กมลวิษ ลอยมา¹, และอรุณ สนใจ¹

Suriyen Silachot¹, Teeraphat Kitjarak¹, Supachai Tritoso¹, Kamonvit Loima¹, and Arun Sonchai¹

บทคัดย่อ

การดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรักษ์ภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมฐานรากหลังโควิดด้วยเศรษฐกิจ BCG เป็นโครงการที่ยกระดับคุณภาพตำบล สร้างรายได้และสร้างอาชีพให้แก่คนในชุมชน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษากระบวนการเลือกพัฒนาผลิตภัณฑ์และกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรักษ์ภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมฐานรากหลังโควิดด้วยเศรษฐกิจ โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 คน ดำเนินการวิจัยด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาพร้อมกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการเลือกและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรักษ์ภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมฐานรากหลังโควิดด้วยเศรษฐกิจ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรักษ์และกลุ่มสมาชิก U2T ได้เลือกพัฒนาผลิตภัณฑ์ 2 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ สารปรับปรุงดิน (ปุ๋ยอินทรีย์) และชาละมุน (ชาดอกเก๊กฮวย) ซึ่งได้จัดโครงการเพื่อให้ความรู้และเป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ได้แก่ โครงการส่งเสริมมาตรฐานการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชาละมุน(ชาดอกเก๊กฮวย) ข้อเสนอแนะ กลุ่มวิสาหกิจควรมีการจัดกิจกรรมให้กับชุมชนและสร้างเครือข่ายในชุมชนอย่างต่อเนื่องและสร้างเครือข่ายกับชุมชนอื่นเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ : วิสาหกิจชุมชน, เศรษฐกิจชุมชน, การพัฒนา, เศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

Wang Song Ruamjairak community enterprise has operated under U2T project with the goal of in order to upgrading the quality of a certain region as well as offering its citizens' great earning and career. This qualitative research then aimed at examining how the Wang Song Ruamjairak community enterprise developed its economy and areas through U2T for BCG By interviewing 7 key informants. Documents

¹ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Public Administration Program, Phetchabun Rajabhat University

related to the community enterprise' action were collected and analyzed through the use of content analysis and participant observation. Findings of the research revealed that Product selection and development process of the Wang Song Ruamjaiarak community enterprise and U2T group members have developed 2 types of products namely organic soil amendment and Chrysanthemum tea. Knowledge and guidelines for product development were imparted through the two training projects organized: one for promoting organic fertilizer production standards and the other for progressing Chrysanthemum tea production. Regarding to the recommendations, the community enterprise should consecutively establish activities and network within the community and other community for sustainable development.

Keyword: Community Enterprise, Community Economy, Development, Sufficiency Economy

Email address: Suriyan211998@gmail.com

บทนำ

ในรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ชาติที่สำคัญทั้ง 6 ด้าน ในยุทธศาสตร์ชาติที่ 2 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ได้กล่าวถึงเรื่อง พัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน ได้แก่ พัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของ ผู้ประกอบการไทย พัฒนาและยกระดับผลผลิตภาพแรงงานเพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของ ประเทศ พัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากล ยกกระดับศักยภาพของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ไทยให้ก้าวไกลสู่สากล และพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564)

"เศรษฐกิจชุมชน" ระบบเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่น ที่สามารถพึ่งตนเองภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทรัพยากรชีวภาพภายในชุมชนผนวกเข้า กับภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีสมัยใหม่สามารถสร้างรายได้ให้ชุมชน และนำพา ประเทศไปสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืนได้ สำนักงานพัฒนา เศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) หรือ สทบ. ได้เห็นเห็นถึงความมั่นคงของฐานทรัพยากรความ หลากหลายทางชีวภาพและความมั่งคั่งในระดับชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของเศรษฐกิจระดับประเทศ จึงได้นำหลักการของความมั่งคั่งมาดำเนินงานให้ชุมชนท้องถิ่นมีรายได้ จากความหลากหลายทางชีวภาพบนความยั่งยืนให้ "การสร้างรายได้ เป็นเครื่องมือการอนุรักษ์" ด้วยบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพโดยเน้นการนำทุนธรรมชาติ (Natural Capital) ซึ่งหมายถึงทรัพยากร ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนควบคู่กับวิทยาการใหม่ๆ รวมทั้งการสนับสนุนให้มีการวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรชีวภาพอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานของการอนุรักษ์อย่างมีคุณภาพ เพื่อสร้างโอกาสให้เกิดกระบวนการสร้างงาน สร้างรายได้ และกระตุ้นให้เกิดผู้ประกอบการใหม่ (สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ, 2564)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรักษ์ภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมฐานรากหลังโควิดด้วยเศรษฐกิจ (U2T for BCG)

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษากระบวนการเลือกพัฒนาผลิตภัณฑ์และกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรักภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมฐานรากหลังโควิดด้วยเศรษฐกิจ (U2T for BCG)

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยการดำเนินการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรักภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมฐานรากหลังโควิดด้วยเศรษฐกิจ (U2T for BCG) ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายวิสาหกิจชุมชน (กรมพัฒนาชุมชน, 2563) เศรษฐกิจชุมชน (สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ, 2564) แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (ฐานเศรษฐกิจ, 2565) หลักการและแนวคิดการพัฒนาองค์กรสู่ความยั่งยืน (ศูนย์พัฒนารัฐกิจเพื่อความยั่งยืน, 2565) ศึกษารูปแบบการพัฒนาระบบการวิสาหกิจชุมชนที่ยั่งยืน (ทิพย์วรรณ จันทรา, 2564) และศึกษารูปแบบวิสาหกิจชุมชนที่ประสบความสำเร็จ (สุภากร อนุสรณ์พาณิชย์กุล, 2561)

วิธีการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยการศึกษาการดำเนินการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรักภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมฐานรากหลังโควิดด้วยเศรษฐกิจ (U2T for BCG) ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยไว้ 2 ขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาการดำเนินการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การสัมภาษณ์ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และรวบรวมข้อมูลในโครงการ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 7 คน ได้แก่ ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 4 1 คน สมาชิกวิสาหกิจชุมชน จำนวน 3 คน (ด้านการตลาด จำนวน 1 คน, ด้านพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำนวน 1 คน, ด้านจัดหารวัตถุดิบ จำนวน 1 คน) สมาชิกกลุ่ม U2T จำนวน 2 คน (บัณฑิตจบใหม่ จำนวน 1 คน, ประชาชน จำนวน 1 คน) อาจารย์ประจำตำบล จำนวน 1 คน ข้อมูลจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรัก ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2565

เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรัก จังหวัดเพชรบูรณ์ กรณีศึกษา กระบวนการเลือกและพัฒนาผลิตภัณฑ์ภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมฐานรากหลังโควิดด้วยเศรษฐกิจ ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรัก จังหวัดเพชรบูรณ์ กรณีศึกษา กระบวนการเลือกและพัฒนาผลิตภัณฑ์ภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมฐานรากหลังโควิดด้วยเศรษฐกิจ ได้แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการเลือกพัฒนาผลิตภัณฑ์ 2. ด้านกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรักษ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ กรณีศึกษา กระบวนการเลือกและพัฒนาผลิตภัณฑ์ภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมฐานรากหลังโควิด ด้วยเศรษฐกิจ

ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการการวิเคราะห์เนื้อหา ร่วมกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วมในโครงการ

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาระบวนการดำเนินการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรักษ์ภายใต้โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมฐานรากหลังโควิดด้วยเศรษฐกิจ ชอนำเสนอข้อมูล ดังนี้

1. การเลือกพัฒนาผลิตภัณฑ์

การพิจารณาในการเลือกสร้างผลิตภัณฑ์ เนื่องด้วยกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรักษ์เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ไม่ใช่สารเคมี และเป็นออร์แกนิก จึงจัดประชุมร่วมกันระหว่างกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรักษ์กับสมาชิก U2T ว่า จะจัดทำผลิตภัณฑ์อะไร จากการประชุมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้เสนอว่าอยากพัฒนาผลิตภัณฑ์ดอกเก๊กฮวยที่ทางกลุ่มทำมาอยู่แล้วมาพัฒนาให้ดีขึ้น ซึ่งทางกลุ่มสมาชิก U2T ก็ได้เห็นด้วยที่จะพัฒนาชาดอกเก๊กฮวยที่มีอยู่ และผลิตภัณฑ์สารปรับปรุงดิน สำหรับการเพาะปลูกในครัวเรือน โดยรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 ผลิตภัณฑ์สารปรับปรุงดิน

1.1 สารปรับปรุงดิน เนื่องจาก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรักษ์นั้นมีสภาพดินที่ไม่ค่อยดีและสภาพดินนั้นยังไม่เหมาะกับการเพาะปลูกทางกลุ่มสมาชิก U2T จึงเสนอว่าควรปรับสภาพดินให้เหมาะกับการเพาะปลูกก่อน

กลุ่มสมาชิก U2T จึงเห็นตรงกันว่า จะจัดทำสารปรับปรุงดินมาใช้ในการปรับสภาพดินให้เหมาะกับการเพาะปลูกและลดรายจ่ายเป็นการประหยัดต้นทุนจากการซื้อปุ๋ยจากแหล่งอื่นและยังจัดทำเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ให้กับชุมชน

ภาพที่ 2 ผลิตภัณฑ์ชาดอกเก็กฮวย

1.2 ชาดอกเก็กฮวย เนื่องจากกลุ่มของเราได้มีการปลูกต้นเก็กฮวยอยู่และนำมาทำเป็นชาของกลุ่มสมาชิก U2T จึงอยากพัฒนาชาเก็กฮวยที่ทำมาก่อนให้มีคุณภาพและพัฒนาให้ดีกว่าเดิม และเพิ่มมูลค่าให้แก่ดอกเก็กฮวยทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและสมาชิก U2T ได้ประชุมร่วมกันที่จะพัฒนาชาเก็กฮวยให้มีคุณภาพ และช่องทางการจัดจำหน่าย เราจึงเห็นตรงกันว่าอยากพัฒนาชาดอกเก็กฮวยในรูปแบบชาออร์แกนิกและร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าชาจะมีส่วนผสมอะไรบ้าง ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มสมาชิก U2T ได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันและทางสมาชิก U2T ได้เสนอว่าควรใช้ส่วนผสมในตำบลเพื่อลดต้นทุนและยังเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ชาอีกด้วย ซึ่งในชุมชนมีทั้งใบเตย มะลิตูม มะลิบาน หลั้วหวาน คาโบนายส์ กุหลาบ ใบบัวบก บัวหลวง ซึ่งสามารถใช้เป็นส่วนผสมให้กับชาได้มีทั้งความหอมเฉพาะตัวของแต่ละส่วนผสมแต่ละชนิด และยังมีสรรพคุณที่ต่างกันเป็นประโยชน์ต่อร่างกายด้วยเราจึงเห็นตรงกันว่า จะนำมาเป็นส่วนผสมของชาเก็กฮวย

จากการที่ได้ผลิตภัณฑ์ที่จะผลิตแล้ว สมาชิก U2T จัดประชุมร่วมกันและแบ่งหน้าที่กันปฏิบัติงานและร่วมกันวางแผนการดำเนินงานและแผนธุรกิจและร่วมกันออกแบบบรรจุภัณฑ์และการขอการรับรองผลิตภัณฑ์และช่องทางที่จะจัดจำหน่าย

2. กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรักษ์

ภาพที่ 3 กิจกรรมในโครงการส่งเสริมมาตรฐานการผลิตสารปรับปรุงดิน

2.1 โครงการส่งเสริมมาตรฐานการผลิตสารปรับปรุงดิน

โดยมีกระบวนการพัฒนาโดยทางสมาชิก U2T ได้เชิญท่านวิทยากรมาให้ความรู้ในเรื่องดินและการวิเคราะห์ค่าดินเพื่อปรับปรุงสภาพดินให้เหมาะแก่การเพาะปลูกก่อนที่จะทำการเกษตรเพื่อที่จะให้พืชเจริญเติบโตได้ดี โดยแบ่งออกเป็น กิจกรรมที่ 1 ในโครงการส่งเสริมมาตรฐานการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ โดยมีท่านวิทยากร นำโดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรรถศิษฐ์ วงศ์มณีโรจน์ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ได้มาให้ความรู้ในเรื่องดินและธาตุอาหารในดิน และเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมโครงการตามปัญหาเรื่องดินเพื่อที่จะพัฒนาพื้นที่ดินของตน ในกิจกรรมที่ 2 โดยวิทยากรได้ให้ความรู้ในเรื่องดินและธาตุในดินและเตรียมดินเพื่อปรับตัวสู่เกษตรอินทรีย์ โดยวิทยากรได้แสดงตัวอย่างในการวิเคราะห์ค่าดินเบื้องต้นและให้คนในชุมชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและสมาชิก U2T มีส่วนร่วมในการทดลองและยังให้ผู้เข้าร่วมโครงการนำดินในพื้นที่ของตนมาวิเคราะห์ค่าดินเพื่อดูธาตุดินเพื่อให้พร้อมแก่การเพาะปลูก ในส่วนของกลุ่มวิสาหกิจและกลุ่มสมาชิก U2T มีการประชุมร่วมกันอีกครั้งในเรื่องของการ ออกแบบโลโก้และบรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมและสามารถใช้งานได้ง่ายถือสะดวก

ภาพที่ 4 กิจกรรมในโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชาดอกเก็กฮวย

(ภาพทุกภาพถ่ายโดย สุรียัน ศิลาโชติ)

2.2 โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชาดอกเก็กฮวย

กลุ่มสมาชิก U2T ได้เชิญประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรักซึ่งท่านมีความรู้ในเรื่องของเก็กฮวยและการทำชาเก็กฮวยอยู่แล้วนั้นมาบรรยายและให้ความรู้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ ตั้งแต่การปลูกเก็กฮวย การดูแล จนถึง การเก็บเกี่ยวรวมไปถึงการตากและอบแห้งพร้อมที่จะนำมาทำเป็นชา และให้ผู้เข้าร่วมโครงการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กันและทำความเข้าใจในกับการทำชาเก็กฮวย และให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้ร่วมชิมชาเก็กฮวยเพื่อสัมผัสถึงรสชาติประโยชน์ของชาเก็กฮวยซึ่งมีการจัดออกบูธอินทนิลมาเกิดเพื่อให้คนทดลองชิมชาเพื่อพัฒนาสูตร เป็นการจัดออกบูธเพื่อทดลองรสชาติชาเพื่อพัฒนาสูตร จากการที่ออกบูธส่วนมากผู้คนชอบสูตรชาที่ผสมน้ำตาลน้อยเพราะว่าดีต่อสุขภาพไม่ทำให้อ้วนและยังดื่มง่ายมีกลิ่นที่หอมน่าดื่มและบรรจุภัณฑ์มีหลากหลายแบบมีทั้งแบบซองฝักซึ่งเป็นแบบโหลแก้วและแบบซองที่สามารถเปิดซองได้สะดวก ในส่วนของการออกแบบบรรจุภัณฑ์ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอยากได้แบบสวยงามเรียบหรู ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจึงได้เสนอว่าให้ทำออกมาเป็นหลากหลายรูปแบบเพื่อที่จะมีสินค้าหลากหลายแบบหลากหลายขนาดให้คนได้ซื้อ จะมีในรูปแบบโหล ของกระดาษ และของพลาสติกให้ได้เลือกซื้อ

ภายหลังผลิตภัณฑ์ได้สูตรที่ลงตัวแล้วทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจึงอยากเปลี่ยนชื่อจาก ชาดอกเก็กฮวย ให้น่าทานมากขึ้นจึงคิดชื่อร่วมกันกับสมาชิก U2T และได้ชื่อเป็น ชาละมุน

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลการศึกษาและนำเสนอประเด็นในการศึกษาเพื่ออภิปรายผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์และขอเสนอการอภิปรายผลเป็น 2 ประเด็นดังนี้

1. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรักษ์เป็นกลุ่มที่เข้มแข็งและประสบความสำเร็จได้ก็เพราะการมีผู้นำกลุ่มที่ดีคือท่าน วิจิตร กระจุก ซึ่งเกิดจากการมีภาวะผู้นำและการตามคึกคักในกลุ่มที่มีการประชุมและติดต่อประสานงานกันอยู่ตลอดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทักษิณ สง่าโยธิน (2560) ได้วิจัยเกี่ยวกับปัจจัยแห่งความสำเร็จของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ค้นพบเรียงตามระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จที่พบ มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วณัสรา จันทร์ภมร (2563) ได้วิจัยเกี่ยวกับเงื่อนไขความสำเร็จในการดำเนินงานวิสาหกิจเพื่อสังคม ของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่าผลการวิจัยพบว่า 1. การดำเนินงานวิสาหกิจเพื่อสังคมของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสุพรรณบุรี มีกระบวนการ คือ 1) การสร้างผลิตภัณฑ์เพื่อเป้าหมายทางสังคม โดยอาศัยต้นทุนในชุมชนมาสร้างเป็น ผลิตภัณฑ์และบริการ 2) การสร้างความมั่นคงทางการเงิน โดยการจัดตั้งกองทุน เพื่อเป็นเงินทุนสำรองใน การบริหารจัดการกลุ่ม 3) การดำเนินกิจการอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการดำเนินการทุกขั้นตอนของกลุ่มคำนึงถึงเรื่องสิ่งแวดล้อม 4) การคืนผลตอบแทนสู่ชุมชนและสังคม โดยการใช้แรงงานของสมาชิกและ ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม 5) การสร้างความรู้จากชุมชน โดยผ่านรูปแบบของการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ผ่านกิจกรรม 2. เงื่อนไขความสำเร็จในการดำเนินงานวิสาหกิจเพื่อสังคมของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย 1) การมีภาวะผู้นำของผู้ประกอบการ โดยการวางแผนบริหารจัดการเพื่อนำกลุ่มไปสู่เป้าหมาย ที่วางไว้ได้ 2) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความคิดสร้างสรรค์โดยการสร้างความแตกต่างและหลากหลายให้กับ ผู้บริโภค 3) การบริหารจัดการที่ดีโดยการดำเนินการตามแบบแผนที่วางไว้ได้อย่างโปร่งใส และสามารถ ตรวจสอบได้ 4) การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น โดยที่คนในชุมชนสนับสนุนและให้ความร่วมมือกับ การดำเนินการหรือกิจกรรมของกลุ่ม 5) การร่วมมือจากเครือข่าย โดยการให้คำแนะนำ ให้ความรู้รวมถึง เงินทุนสำหรับดำเนินการ 6) ผลสำเร็จจากการประกอบกิจการ โดยการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนได้ และกลุ่มมีความมั่นคง งานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีนโยบายมาสนับสนุน ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ของ ผลิตภัณฑ์หรือบริการจากหน่วยงานต่าง ๆ ให้เป็นที่สนใจของผู้บริโภคจะช่วยแก้ปัญหาเรื่องรายได้ของ คนในชุมชน และสามารถนำไปสู่การก่อตั้งกลุ่มวิสาหกิจเพื่อสังคมในชุมชน

2. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนวังของร่วมใจรักษ์มีการพัฒนาอยู่ตลอดคิดริเริ่มสร้างผลิตภัณฑ์จากองค์ประกอบที่มีในชุมชนเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์วรรณ จันทร์ (2564) ได้วิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนากระบวนการวิสาหกิจชุมชนที่ยั่งยืน พบว่า วิสาหกิจชุมชนเป็นการประกอบกิจการเพื่อการจัดการของชุมชนที่เกี่ยวกับสินค้าและ การให้บริการภายใต้ทรัพยากรและภูมิปัญญาเพื่อสร้างรายได้และการพึ่งพาตนเองแบบวิสาหกิจ

ชุมชนพื้นฐานและวิสาหกิจชุมชนก้าวหน้า มีองค์ประกอบของวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ ชุมชนเป็น เจ้าของกิจการเอง ผลผลิตมาจากการบวนการในชุมชน ริเริ่มสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมของชุมชน มีฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานกับ ภูมิปัญญาสากล มีการดำเนินการแบบบูรณาการเชื่อมโยง กิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มีกระบวนการเรียนรู้เป็น หัวใจหลัก และมีการพึ่งพาตนเอง เป็นเป้าหมาย พร้อมทั้งบริหารจัดการในด้านการจัดการด้านการตลาด การจัดการ ด้านการผลิต การจัดการด้านการเงินและบัญชี และการจัดการด้านมาตรฐานอย่างเป็นขั้นตอนหรือกระบวนการ พร้อมทั้ง บูรณาการกับศาสตร์ปัจจุบันเพื่อความก้าวหน้าและยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กรมการพัฒนาชุมชน. (2563).การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก. สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2565 จาก <http://www.cdd.go.th/wp-content/uploads/sites/110/2020/03/%E0%B8%AD%E0%B8%9E%E0%B8%8A63.pdf>
- รัฐาธร อนุสรณ์พาณิชย์กุล. (2561).รูปแบบวิสาหกิจชุมชนที่ประสบความสำเร็จ ในประเทศไทย. สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2565 จาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/jpcru/article/view/181875/128841>
- มินระดา โคตรศรีวงศ์. (2559).การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนสู่ความสำเร็จ กรณีศึกษากลุ่มห่อผ้าไหมบ้านหน่วยหลิม ตำบลมะป้า อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ. สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2565 จาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/84744>
- ทักษิณ พงษ์ไฉน (2560). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน. สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2565 จาก <http://ojslib3.buu.in.th/index.php/parituch/article/view/5951>
- ทิพย์วรรณ จันทรา. (2563).รูปแบบการพัฒนากระบวนการวิสาหกิจชุมชนที่ยั่งยืน. สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2566 จาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/humannstuv62/article/download/254561/170570>
- วันสิรา จันทรมล. (2563).เงื่อนไขความสำเร็จในการดำเนินงานวิสาหกิจเพื่อสังคม ของวิสาหกิจชุมชนใน จังหวัดสุพรรณบุรี. สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2565 จาก <http://thesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3120/1/61260303.pdf>
- วรรณพงศ์ ชวยรักษา. (2560).แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษากลุ่มสตรีห่อผ้าฝ้ายย้อมครามบ้านถั่ว ตำบลวัดสกลนคร. สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2565 จาก http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/57750167.pdf
- ศูนย์พัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน. (2565).หลักการและแนวความคิดการพัฒนาองค์กรสู่ความยั่งยืน. สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2565 จาก <https://www.setsustainability.com/page/sustainability-management-process>
- สถาบันวิจัยและพัฒนา. (2564).ความเป็นมาของโครงการ U2T. สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2565 จาก <https://ird.rmutto.ac.th/?p=3282>
- สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ. (2565).กลุ่มกิจการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน. สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2565 จาก http://bedocommunity.com/?page_id=411